

Quo vadis, Eesti Arst?

Urmas Siigur – Eesti Arst

Eesti Arst on astumas oma 99. aastaringile. Esmanumbri saatesõnas 1922. aasta jaanuaris kirjutas toimetis: „On möödapääsematuks tarviduseks saanud Eesti arstkonnale ellu kutsu oma eriteadusliku häälekandja, milles igaühele meie ametivendadest oleks antud võimalus jagada teistega omi kogemusi ja teoseid nii praktilisel kui teoreetilisel aladel, selgitades ja täiendades neid vastastikkuse, kollegiaalse arvustuse abil. Selle tarviduse täitjana astub nüüd ellu ajakiri „Eesti Arst““.

Kui me ei tea, kust me oleme tulnud, on raske seada ka sihti, kuhu minna. Alates ajakirja käesolevast numbrist hakkame tooma teieni muu hulgas ka tagasivaateid algusaegadesse. Eesti Arsti esmanumbri sisu kokkuvõtte leiame siit kaante vahelt rubriigist „Esmanumbri täna“ ja ajakirja enda aga digiteeritud kujul meie kodulehel <https://eestiartst.ee>. Tegemine on päris vahva lugemisega.

Eesti Arstide Liit on sõnastanud ajakirja praeguse missiooni järgmiselt: edendada arstiteaduslikku uurimistööd, vahendada uut teadusinfot ja kliinilist kogemust, käsitleda tervishoiu aktuaalseid küsimusi, arendada meditsiinikeelt ja anda teavet arstide liidu tegevuse kohta. Tuleb tõdeda, et see langeb suuresti kokku asutajate arvamusega ajakirja rollist. Peamised rubriigid, nagu uurimused, ülevaated, teadaanded ja kroonika, on püsinud algusaegadest peale. Eesti Arst on oma missiooni läbi aegade hästi täitnud.

Maailm on võrratult avaram ja avatum võrreldes sajanditaguse olukorraga. Teadusinfo kogu ilmast on meist reaalselt hõlpsasti kättesaadav. Ometi on Eesti Arstil oma ajatu ja unikaalne roll. Ainsa eestikeelse eelretsenseeritud meditsiiniteadusliku ajakirjana on tal vastutus eesti meditsiinalase teaduskeele arengu eest. Oma keelse teadustermiнологia keel taandub kõõgikeeleks. Kuigi teadus on rahvusvaheline, on meile kindlasti olulised Eesti rahvastikul põhinevad uuringud ja Eesti Arst on igati

sobilik sedalaadi uuringute avaldamiseks. Eesti Arst on ka parim paik teadushuvilise esimeste publikatsioonide avaldamiseks, esmaste sammude astumiseks teadlastele. Viimast tõestab üliõpilaste kasvav hulk meie autorite seas ning see on igati tervitatav tendents. Ja nagu avanumbris öeldi, on Eesti Arst „võimalus jagada teistega omi kogemusi ja teoseid nii praktilisel kui teoreetilisel aladel“, vahendada uudiseid oma erialalt, mis ka teiste erialade kolleegidele huvi võiksid pakkuda.

Kas see, mis on toonud meid siia, viib meid ka edasi? Vastus on jah ja ei. Eesti Arst on teatud mõttes mugavustsoonis, kuna tellijaskond on stabiilne ja tagatud. Peamine tellija on Eesti Arstide Liit, kelle kaudu saavad ajakirja liidu liikmed ja huvitatud arstitudengid. Mugavustsoon kätkeb aga endas ohtu. Teaduskirjanduse maailm on ühest küljest järjest laienev, teisalt aga ka jõulistest muutustest. Teadus-, tehnika- ja meditsiinkirjastajate rahvusvahelise ühingu andmetel on maailmas üle 33 000 ingliskeelse eelretsenseeritud teadusajakirja (1). Peaaegu kõik need ajakirjad on saadaval võrguversioonis ja valdavalt kasutataksegi teadusajakirju elektroonselt.

Eesti Arst ei ole puhas teadusajakiri. Tegemine on sünnist saati Eesti Arstide Liidu väljaandega, mis kannab endas lisaks teaduse edendamisele ka mitmeid muid rolle ning paberväljaanne on kindlasti omaette väärtus. Samas võiks toimiv *on-line*-versioon anda ajakirjale lisaväärtust teadusajakirjana, võimaldades kiiremat avaldamist, suuremat mahtu, aktiivset arutelu ja miks mitte ka laiemat levikut.

Nii nagu pea sajand tagasi, on ka nüüd Eesti Arsti peamiseks liikuma panevaks jõuks tegijate, lugejate ja toetajate missioontunne ja entusiasm, mille eest kõigile osapooltele suur tänu! Koos saame teha Eesti Arsti veelgi paremaks. Kõik head mõtted on alati teretunud!

1. https://www.stm-assoc.org/2018_10_04_STM_Report_2018.pdf

Urmas Siigur